

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri v
določeni količini za vsak dan ter ostane
na voljo po pošti D 10—, na iz-
posojilnicah D 10—, dostavljeno na dom
D 11—, na izposojilnicah D 10—
izdati po dogovoru.

Horvaci se pri upravnih "TABORA"
BARBORA, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefonski številki št. 27.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pritižni desno. Tele-
fonski št. 24. — SHS postročlenn-
način šte. 11. 751.

Na naročila izven domovja se ne
odra. — Dostopni so na voljo.

TABOR

Naslov

Maribor, torek 23. februarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 43.

Tit. Knjižnica
Ljubljana

BORZA

LJUBLJANA, (Avala), 22. februarja. (Izv.)
Beograd 9.125, Paris 18.56, London 25.26,
Newyork 519.30, Milano 20.87, Prag 15.375,
Wien 73.10, Budapest — 727, Berlin 123.60,
Varšava 67.50, Bukarešta 2.25, Sofija
3.75, Atena 7.87.

Pismo iz Češkoslovaške

Praga, 18. februarja.

Vsi češkoslovaški časopisi razpravljajo o obstrukcijskem nastopu nemške, madžarske in komunistične opozicije povodom ekspozicije, ki ga je podal zunanji minister dr. Beneš o madžarski falzifikatorski aferi. Vsi soglasno obsojajo to taktiko, ker bi si bila opozicija lahko našla primernejšo priliko za izražanje opozicijskega razpoloženja, kakor je ekspozicij zunanjega ministra o zločin-skem škandalu, ki ga obsoja ves omikani svet. Listi komentirajo, da je nemško komunistična opozicija zavzela stališče, ki je v korist madžarskim falzifikatorjem. Obžalovanja vredno je tudi obnašanje nemških socijalnih demokratov, ki v ničemer ne zaostajajo za nemškimi socijalisti.

»Venkove« piše pod naslovom »Odobri-li so zločin«, da v češkoslovaškem parlamentu še ni bilo prilike, da bi se bila dala politična pokvarjenost in razuzdanost odkriti v taki meri, kakor se je to zgodilo 16. t. m. ko se vsled kričanja v skupščinski dvorani ni moglo slišati niti besede dr. Beneševga govora o madžarski falzifikatorski aferi.

Oficijelna »Češkoslovaška Republika« pravi, da je vodja nemških socijalnih demokratov Czech razvil zastavo socijalne demokracije, vodil pa je gardo Windischgrätzovih dragonerjev. Šel je premišljeno v boj za madžarske propalce in lopove ter nadvojvodo Habsburškega. Posebno zanimivo je, da ti ljudje ne poznajo solidarnosti. Medtem ko vodijo madžarski socijalisti energično borbo proti falzifikatorjem in jim pri tem pomagajo vsi socijalisti, se češko nemški socijalisti zanje zavzemajo. Pljunili so na »Vorwärts« in »Arbeiterzeitung«, pljunili so na vsi II. internacionalo.

»Lidove Listy« pravijo, da se je pričakovalo, da bodo Nemci kričali radi jezikovne naredbre, s komunisti pa radi odgoditve priznanja Rusije, nihče pa ni slutil, da bo opozicija napela vse sile baš v zaščito zločincev — madžarskih falzifikatorjev. Koalicija si je s tem pridobila na račun opozicije novih simpatij, kajti Nemci in komunisti so pokazali, da jim je strankarska zrnaga več kakor državno-politični in mednarodni interes.

— Vodnikova družba v Ljubljani. Na drugem mestu prinašamo poziv, ki ga je izdala novo ustanovljena Vodnikova družba v Ljubljani. Priporočamo ga najtopleje pozornosti čitateljev, kajti treba je takoj na delo. O namenu Vodnikove družbe smo poročali že pred dnevi. Značilno je, da jo klerikalni listi strastno napadajo, da si ne izdala niti ene knjige in je tedaj vsaka vnaprejšnja sodba krivična. Ti napadi dokazujejo le to, da je Vodnikova družba res potrebna. Slovenski naprednjaki brez razlike strankarskih struj se vabijo, da se priglašajo kot poverjeniki in da začno takoj zbirati člane. Letnina 20 Din bo lahko vsak človek utrpel, zato se nadejamo, da se bodo okoli Vodnikove družbe zbrali vsi, ki pri nas čutijo narodno in napredno.

— »Slovenec« je dobil rdeč robec v »Vodnikovi družbi« in kadarkoli ga zagleda, postane besen. Pomislite: Ustanovila se je družba za izdajanje poljudnih slovenskih knjig. V odboru te družbe so razni naši pisatelji in publicisti. Njen namen je, da omogoči slov. ljudstvu lepe in cene slovenske knjige. Ta družba pa je napredna, t. j. za razliko od Mohorjeve družbe ni bratovščina in njene knjige se ne bodo cenzurirale v škofijski pisarni. Drugače pa je družba daleč od tega, da bi širila kake protiverske ali kakršnekoli druge podobne ideje. Toda »Slovenec« je razjaren kakor bik, če mu pokažeš rdeč robec. Že v dveh uvodnikih je udaril po komaj ustanovljeni družbi in kliče vse slovenske kristjane na branik Mohorjeve družbe. Vodnikova družba, ki še ni izdala niti

ene knjige, mu je protikrščanska in protislovenska in kdor dela za njo, je po »Slovenec« sovražnik krščanstva in slovenstva. Take bedarije ni že dolgo zapisalo nobeno slovensko pero. Tu velja zopet enkrat tista Levstikova, da jo je list »izpljunil«.

— Das Schicksal der kärntnerischen Slowenen. Pod tem naslovom je prinesla sobotna graška »Tagespost« uvodnik iz peresa Bernharda Scheichelbauerja, čigar izvajanja o koroških Slovencih smo na tem mestu zavrnili že pred nekaj tedni. Topot ta gospod iz Celovca razpravlja o članku našega rojaka g. profes. Iv. Vuge, ki je očrtal v praški »Slawische Revue« položaj koroških Slovencev. Scheichelbauerjeve trditve bomo še o priliki postavili bližje k jasni luči, da se bo videlo, kako Nemci umevajo manjšinski položaj koroških Slovencev. Kakšen lažnjivi kljukec tiči v g. Scheichelbauerju, pa priča že konec njegovih izvajanj, ki pravi: »Sigurno bi si lahko koroški Slovenci že marsikaj želeli, vendar pa so še vedno tako srečni, da jim je prihranjen blagoslov češke jezikovne naredbre in njenih posledic.« Pomislimo: Koroški Slovenci nimajo niti ene slovenske ljudske šole, v nobenem uradu — niti državnem niti avtonomnem — se ne sme uradovati slovensko. Nemške občine na Češkem uradujejo izključno nemško, državni uradi se poslužujejo slejkoprej nemškega jezika; Nemci imajo vse šole od ljudskih do visokih šol. Pa še pravi g. Scheichelbauer, da so lahko koroški Slovenci srečni, da se jim ne godi tako slabo kot Nemcem na Češkem. Da so take abotnosti mogoče v toli resnem listu kot je »Tagespost«, se čudimo. Sicer pa vemo, da so Nemci že od nekdaj mojstri v potvarjanju vsega, kar ni v njihovem nacionalno-egoističnem interesu.

— Živahnost v Kamnici. Prejeli smo: Včerašnji dan je bil za Kamničane nekaj izrednega. Pomladna nedelja je privabila iz Maribora več agitatorjev, ki so brodili po strankarskem blatu. Za klerikalno stranko je sklical shod Žebot, za mirotvorne Radičevce Bende in Lipušek. Ob istem času je imela Autobus-družba sestanek interesentov, tako da je prišlo v Kamnico več prirediteljev kot je bilo posetnikov.

— Rdeči križ v Ptuj. Redna letna skupščina krajevnega odbora »Rdečega križa« SHS v Ptuj se bo vršila v nedeljo, dne 28. februarja t. l. ob 10.30 uri v posvetovalnici dvorani mestnega magistrata ptujskega. V spomin na 50letno delovanje Srbskega Rdečega križa bo predavanje »O početku in razvoju Rdečega križa v naši državi«. Z ozirom na kulturne in šolekoljubne cilje društva, pričakuje obilne udeležbe odbor.

— Kolkujte na oblasti naslovljene vloge. Privatniki pošiljajo često oblastem nekolekovane vloge, ki se po predpisih taksnega zakona ne upoštevajo. Radi tega opozarjamo stranke, da kolekujejo vse vloge tako, kakor predpisuje zakon o taksah.

— Utopljenec v Dravi. Nedaleč od Ormoža so našli v Dravi razpadajoče truplo utopljenca, starega okrog 30—35 let. Visok je nad 170 cm in je kostanjevo-rjavih las. Obleka je še dobro ohranjena. Hlače je imel rjave, srajco pa rumeno z dvojnimi rdečimi progami. Znakov nasilja ni bilo opaziti. Truplo je ležalo v vodi že več mesecev, tako da po vnanjih znakih ni ugotoviti mrličeve identitete. Komur bi bilo o njem kaj znano, naj sporoči policijskemu komisarijatu v Mariboru.

Današnji dan skupščine

BEOGRAD, 23. febr. Na današnji skupščinski seji se je nadaljevala proračunska debata. Skupščinski predsednik je uvodoma prečital vladni predlog, po katerem naj bi se proračunska debata vršila vsak dan dopoldan in popoldan, kakor tudi ob nedeljah in četrtkih, ki je namenjen interpelacijam. S tem bi se debata pospešila. Načelna debata bo — kakor že objavljeno — zaključena že 24.

Sv. Pribičević v Sarajevu

BEOGRAD, 23. febr. Najvažnejši političen dogodek včerašnjega dne je bil shod Svetozarja Pribičevića v Sarajevu. Pribičević je govoril na zboru, ki se je vršil na Glavnem trgu, o politični situaciji in o razpoloženju med narodom.

t. m. nakar se bo pričela takoj podrobna debata. Vladna večina je predog sprejela.

V proračunsko debato sta posegla poslanca Pera Milanović in Grga Angjelinović (davidovičevca). Prvi je zagovarjal upravo Narodne banke, dočim je imel Angjelinović jako važen političen govor. Seja je potekla popolnoma mirno in ni vzbujala mnogo zanimanja.

Množica mu je prirejela burno ovacije. Zboru se je udeležilo 12.000 ljudi, večinoma muslimanov. Celo radikalni listi »Vreme« konstatira, da je zbor izredno dobro uspel.

OBRTNIŠKI KREDITI PRI NARODNI BANKI.

LJUBLJANA, 22. februarja. Zbornica za trgovino, industrijo in obrt objavlja, da je bilo dovoljeno za obrtnike v Sloveniji 800.000 dinarjev kredita pri Narodni banki. Od tega je odpadlo na ljubljansko oblast 500.000, na mariborsko pa 300.000 dinarjev. Na intervencijo obrtne zbornice je upravni svet Narodne banke zvišal kredite za 200.000, tako da dobi vsaka oblast 100.000 dinarjev več. Nadaljni zbornični predlog, naj bi se najvišji kreditni znesek povišal od 5000 na 10.000 dinarjev, je upravni svet Narodne banke odklonil.

KRIZA ZOPET NA OBZORJU.

Akcija ministra Simonovića.

BEOGRAD, 23. februarja. Minister socijalne politike Milan Simonović (rad.) je imel včeraj v Trsteniku shod, na katerem se je v nemal za-

enotno srbsko fronto, ki bi naj parirala Radičev in Korošček defetizem. Njegovo izjavo politični krogi odobravaljo. V poučenih krogih se zatrjuje, da minister Simonović ne mara več sodelovati z Radičem in da bo podal ostavko takoj, ko se bo vrnil v Beograd. Tako bi komaj odgodena vladna kriza nastopila še v ostrejši obliki.

AMERIŠKI GLAS O MADŽARSKIH PRIPRAVAH NA VOJNO.

BEOGRAD, 23. februarja. Specijalni poročevalec »United Presse« poroča iz Budimpešte, da izda madžarska vlada mesečno okrog 3 milijarde kron za oboroževanje svoje armade, ki bo tvorila jedro vojske bodočega kralja Otona. Madžarska oborožuje tajno okrog 20.000 mož, a industrijalci morajo v to svrhu prispevati velike zneske. Senzacionalno razkritje se mu je posrečilo vsled indiskrecije uglednih madžarskih osebnosti.

Dnevna kronika

Vabilo

V Ljubljani se je ustanovila »Vodnikova družba«. Namen te vsenarodne organizacije je: Izdajati vsako leto določeno število knjig leposlovne in poučne vsebine za najširše narodne kroge, ki naj si tu vstvarijo krepko narodno založništvo, iz katerega bodo črpali še pozni potomci zdrave duševne hrane. Ime Vodnika, našega prvega narodnega buditelja, učitelja in prosvetitelja, pesnika in poljudnega pisatelja, nam daje program. Kakor je on vsestransko skrbel za duševne potrebe naroda in mu v preprosti, lepi narodni besedi nudil pouka in zabave, tako hoče Vodnikova družba času primerno širiti med našim narodom zabavne in poučne knjige in to svojo nalogo bo mogla vršiti tembolj uspešno in obširno, čimveč Slovencev se zbere v njenem okrilju. V organizaciji je moč ob času, ko preživlja naša knjiga težke čase in radi visokih cen ne more med široke plasti naroda, je to edina pot, da vsaka slovenska hiša dobi primernih zabavnih in poučnih knjig. Zato bodi naloga nas vseh, da se organizacija krepko razvije, od česar bodo imeli vsi člani največ koristi. Na delo toraj za prosep naše

ljudske prosvete! Naj se izpolnijo besede pesnika, da

en narod poganja
preroben, ves nov.

Za tekoče leto izda Vodnikova družba štiri knjige in sicer: Veliko pratio za leto 1927., dve pripovedni in eno pončno knjigo.

Ustanovnina znaša za osebe Din. 500.—, za društvo, občine in denarne ter industrijske zavode Din. 1000.—, Letnina znaša Din. 20.—.

II.

Ustanovnino in letnino sprejema »Vodnikova družba« v Ljubljani in povjereništvu, katerih naslove objavimo v najkrajšem času.

Odbor »Vodnikove družbe« v Ljubljani.

Predsednik: Rasto P u s t o s l e m š e k.

Podpredsednika: dr. Ljud. P i v k o in dr. Janko Š l e b i n g e r.

Tajnika: Dr. Pavel K a r l i n in Anton P o d b e v š e k.

Blagajnik: Milan S t e r j e k a r.

Gospodar: Josip B r e z n i k.

Knjižni referent: Dr. Ivan L a h.

Odborniki:

Ivan T a v č a r, Dr. Jože R u s, Božidar B o r k o.

Redka starost. »Vossische Zeitung« poroča: V neki vasi blizu Rige je umrl pred nekaj dnevi kmet Tretiey, ki je dopolnil 138 let. Bil je trikrat poročen; zadnjič se je oženil, ko je bil 98 let star. Zapustil je hčer, ki je doživela 100 let. Pokojni Metuzalem se je še dobro spominjal Napoleonovega pohoda v Rusijo l. 1812.

To in ono. V Moskvi je bilo 13 ljudi radi vohunstva v prid Estonski obsojenih na smrt. — V državi Utah v Ameriki je sneženi plaz usmrtil 100 ljudi. — Londonski in pariški zlatarji so sklenili, da bodo dali poročne prstane iz mode. Moderen bo poslej obsek okoli vratu. — Poročajo, da je Mussolini kljub vsem demantijem vendarle bolan. Bajе večkrat bruha kri. — V Belgiji so osnovali bivši oficirji prvo fašistovsko društvo. — Pri občinskih volitvah na Romunskem je zmagala opozicija. V Bukarešti je dobila opozicija 80, vlada pa komaj 40

zastopnikov. — Radi jezikovne naredbе na Češkem je bila vložena v nemškem državnem zboru ostra interpelacija, ki jo češki listi odločno obsojajo, ker vendar ne gre, da bi se Nemčija vmešavala v češkoslovaške notranje zadeve. Za »locarnski« duh Nemčije značilno!

Kyffhäuser - Technikum Frankenhäuser. Od mnogih nemških tehničnih srednjih šol stopa v ospredje zanimiva »Kyffhäuser-Technikum« s svojimi posebnostmi. Poleg oddelkov za bojoče strojne in elektroinženere goji že vrsto let pouk v posebnih oddelkih za poljedelske stroje in zrakoplove. Kot priznanje za prizadevanja te že 30 let obstoječe višje tehnične šole naj služi dejstvo, da je prusko poljedelsko ministrstvo sklenilo, da se upeljejo na zavodu, ki razpolaga z najmodernejšimi preizkusnimi napravami in laboratoriji, strojno-tehnični poučni tečajji. Poletni semester se pričinja 8. aprila.

Ministri Male antante v Temešvaru

Dr. Beneš, Duca in dr. Ninčić se posvetujejo o nadaljni politiki.

Mariborske vesti

Maribor, 22. februarja.

Češkoslovaško-jugoslovanska manifestacija

Sobotni večer je nudil zopet sijajen dokaz, da je v Mariboru slovanska misel živa in aktivna; zlasti pa je razvita ideja vzajemnosti s Čehoslovaki. Vse dosedanje prireditve mariborske Jč. lige so bile lepo obiskane; sobotni občni zbor združen z odhodnico g. generalnega konzula dr. Beneša in z družabnim večerom, pa je prekosil splošno pričakovanje. Večeru je dala markantno obeležje osebnost g. dr. Beneša in udeležba predstaviteljev vseh naših oblasti in korporacij.

G. generalnega konzula dr. Beneša, ki se je pripeljal z dopoldanskim vlakom so sprejeli na postaji gg. prosvetni inšpektor dr. Poljanec, okrajni glavar dr. Majcen (v imenu vel. župana) in podpredsednika lige gg. dr. Reisman in svetnik Knop. G. dr. Beneš se je na to odpeljal v češko šolo, čije uspeh je laskavo pohvalil, nato pa je obiskal g. velikega župana, kjer je bila prirejena njemu na čast čajanka. V popoldanskih urah je obiskal še nekatere druge mariborske imenitnike.

Zvečer se je zbralo v veliki dvorani Narodnega doma najodličnejše občinstvo jugoslov. Maribora in številni člani tukajšnje češke kolonije. Slavje so obiskali tudi nekateri ligini prijatelji iz Ptujja in Rogaske Slatine. Na odru sta bili postavljeni z zelenjem obdani in z narodnimi barvami obeh narodov okrašeni sliki našega kralja in prezidenta Masaryka. Nato se je namestila vojaška godba, ki jo je dirigiral sam višji kapelnik g. Čermak. Sprednjo mizo so zasedli odlični gostje gg. knezoškof dr. Karlin, veliki župan dr. Pinkmaier s soprogo, general Kostić, župan dr. Leskovar s soprogo, minister v p. dr. Kukovec s soprogo, podžupan dr. Lipold s soprogo, posl. dr. Pivko s soprogo in drugi. Navzoči so bili med mnogimi drugimi tudi gg. predsednik okrož. sodišča dr. Žiber, državni pravdnik dr. Jančič, prosvetni inšpektor dr. Poljanec, dv. svetnik dr. Stare, vodja davčne oblasti dr. Sedlar, poveljnik 45. pešpolka pp. Spasič, poveljnik 33. art. polka pp. Luković, polkovnik Prica, podpolkovnik Dršan Peković, prota Trbojevič in mnogi drugi častniki, srezka poglavarja dr. Ivavie in Poljanec, polic. nadsvetnik Kerševan, predsednik okr. sodišča Ivan Zemljčič, predsednik Zveze inženjerskega dr. Pipuš, vodja kaznilnice Vrabl, sokolski starosta Julče Novak, predsednik »Zgodov. društva« dr. Kovačič, predsednik Češkega kluba Bureš, predsednik »Trg. gremija« V. Vexel in drugi. Naše ženstvo je bilo odlično zastopano po gospej gener. Majstrovici in po soprogah honoracijarjev. V dvorani so bili dalje številni predstavitelji šolstva in gostje iz vseh slojev in stanov.

Ko je g. generalni konzul vstopil v dvorano, mu je občinstvo priredilo burne ovacije. Godba je zasvirala obe državni himni. Nato je predsednik lige g. posl. dr. Pivko otvoril zborovanje s prisrčnim nagovorom, povdarjajoč veselje, da ligine ideje tako lepo uspevajo. Pozdravil je goste in še znova povdaril potrebo, da se stiki med Čehi in Jugoslavlani kar najbolj utrdijo, kakor zahtevajo naši in češki interesi.

Zatem je poselevodeči podpredsednik g. dr. Reisman podal pregled o marjivem delovanju mariborske lige, ki si je pridobila v našem družabnem življenju velik ugled in ki lahko tudi v propagandi jugoslov.-češkoslov. stikov za-

znamuje lepe uspehe. Zlasti je povdaril pomen Masarykovih proslav v mariborski oblasti in ustanovitve nove lige v Celju. Nato je podčrtal, s kako vzmeto je podpiral Ligo odlični gost te prireditve, poslavljajoči se g. dr. Beneš in je ob veliki tišini predložil v imenu odbora občnemu zboru, da ga imenuje za častnega člana. Frenetično ploskanje je sledilo tem besedam in predlog je bil z vsem navdušenjem sprejet. Nato je predsedstvo lige takoj izročilo slavljencu diplomu, krasno umetniško delo g. prof. Cotiča. Ker pa je bil g. generalni konzul tudi vnet prijatelj »Ljudske knjižnice«, mu je vodja knjižnice g. dr. Reisman poklonil še sliko knjižnice.

Blagajnik g. Gintz je poročal, da je imela liga v minulem letu 5438 Din prebijača. Nato je dobil odbor absolutorij in so se še izvršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen zopet z velikim navdušenjem g. dr. Pivko, odbor pa je ostal isti, s to razliko, da so bili izvoljeni vanj gg. podpolkovnika Petkovič in Pogačar in prof. Špendal.

S tem je bil običajni dnevni red izčrpan. Nato je g. generalni konzul odlikoval policijskega uradnika g. Cirila Bremca s češkoslov. vojnim križem v priznanje njegovih zaslug v bojih češkoslov. legij na Ruskem. Vrstili so se razni govori na čast poslavljajočemu se g. dr. Benešu. Prvi je govoril g. veliki župan dr. Pinkmaier. Njegov krasen govor je poslušalo občinstvo s posebno pozornostjo. Na koncu je napil prezidentu Masaryku. Predsednik Češkega kluba g. Bureš se je v lepem češkem govoru zahvalil g. dr. Benešu imenom češke kolonije. Pomenljiv govor je imel mestni župan g. dr. Leskovar, ki je povdaril, da smo bili Jugoslavlani in Čehoslovaki pred prihodom Madžarov združeni. Sedaj, ko imamo lastni državi, moramo stremeti, da postanemo zopet eno. Slavil je Čehi, ki so nam lahko v marsičem vzor. Idejno bogat in duhovit govor je imel nadalje g. minister v p. dr. Kukovec, ki je zlasti povdaril, da so Čehi ustvarili s svojo diplomacijo nov tip udeleževanja narodov. Govoril je še zastopnik Sokolstva starosta Julče Novak. Vsem govornikom, prirediteljem in občinstvu se je zahvalil vidno ginjen g. generalni konzul z izbranimi besedami v slovenskem in češkem jeziku. Napil je kralju Aleksandru in se v svojem govoru spominjal prijetnih let, ki jih je preživel med Slovenci, podčrtujoč zlasti prisrčno sodelovanje z ligami. Tudi ob tej priliki so bile prirejene g. generalnemu konzulu burne ovacije.

Vmes med točkami in po izčrpanem programu je vojaška godba pridno svirala češke in jugoslov. komade. Ves čas je vladalo neskaljeno razpoloženje.

G. dr. Beneš je bil gost v gostoljubni hiši g. dr. Kukoveca in se je odpeljal večeraj s popoldanskim brzovlakom v Ljubljano. Na kolodvor so ga spremiti odborniki Češkega kluba s predsednikom g. Burešem na čelu, Jč. ligo pa je zastopal g. dr. Reisman.

Ostra kritika mariborske umetnostnega življenja

Pravkar izišla 2. številka »Ljubljanskega Zvona« prinaša obsežen esej znane skladateljca g. Antona Lajovica: »Misli o umetnostni politiki«. Na koncu je dodana pod črto sledeča opazka: »Vzoren vzrled zgrešene umetnostne politike bi videl na pr. v gledališkem in glasbenem življenju Maribora. Maribor vrizarja nemške operete in nemške o-

pere tretjega ali četrtega reda, kot je Kienzlov »Evangeljnik«, in proizvaja koncerte s programom Schubert, Mozart, Beethoven. Vsi vemo, da je štajersko Slovenstvo, čim više profil avstrijski meji, še od prejšnjih časov pod zelo močno fascinacijo nemške kulture. Umetnostna politika Maribora dela, kot da je treba to fascinacijo na vsak način obdržati v veljavi in kot da ni aktualnejših potreb za naše Slovenstvo ob meji, kakor ta, da se ne pretirajo, ampak ohranijo korenine in vezi s tradicijo nemške kulture. Za take vrste umetnostno politiko smatram, da je vržen v vodo denar, ki ga daje država za umetnostne namene Maribora.«

Ta sodba je seve povsem umljiva le v zvezi z avtorjevimi teoretičnimi izjavami, z njegovim bojem proti tujemu repertoarju oziroma programu. Ker pa njegovi nazori, o čijih objektivni vrednosti, v kolikor niso čisto subjektivni, na tem mestu ne izrekamo sodbe, niso edinozveličavna dogma, se nam zdi nekam neokusen njegov migljaj, da naj država ne izdaja denarja za kulturne potrebe Maribora, dokler ne bodo tamožnji krogi sprejeli nazorov g. dr. Lajovica. Prinašamo to sodbo z namenom, da damo priliko prizadetim krogom, da odgovore na njo. Seveda je diskusija mogoča le na podlagi nazorov, ki jih razvija pisec v navedenem eseju in v tisti akademični formi, s katero se sicer razprava spisana.

K Matičnemu koncertu

V kraljestvu glasov se od časa do časa porajajo muzikalična dela, ki so in ostanejo večno lepa, kajti nesmrtno so njihove melodije. So to umotvori, ki se jim divijo celi rodovi in kojih milobe se človeštvo nikdar ne naveliča. Med te nesmrtno umotvore prištevamo po vsej pravici tudi Haydnove »Letne čase«. Nad sto let je že preteklo od njihovega rojstva in vendar se jih danes ravno tako rade počje in poslušajo kot so jih peli in poslušali za časa velikega Napoleona. Kje so danes tista cesarstva, cesarji in kralji? Ni jih več, a »Letni časi« so ostali kakor se pravi ponavljajo v božji naravi.

Veliki zbori jih vedno ponavljajo; o nemških bi lahko rekli, da vsaj vsakih deset let enkrat in vedno so največje koncertne dvorane do zadnjega kotička napolnjene. Dne 12. februarja 1926 so jih n. pr. peli v Berlinu. Dirigiral jih je dirigent državne opere Selmar Meyrovits. Marsikdo jih je slišal po radio. Pri nas jih dne 3. marca dirigira mojster G. Hladek. — Glasbena Matica je poskrbela za ta koncert uprav klasične soliste. Imeni ga. Pavla Lovšetova in Križaj so kapaciteti prve vrste. Part tenorja, Luka, zahteva tudi ogromen obseg glasu. Prav posebej opozarjamo na njegov part v 3 in 4. delu.

In zdaj še nekaj o materijelnih skrbih prireditve. Stroški, ki si jih je Matica naložila s to prireditvijo so za njene razmere ogromni, vendar pa ne gre pri prireditvi nad običajne operne cene v gledališču. Za to, kar bo nudila poslušalcem, niso koncertne cene prav nič pretirane. Da pa nas podkrepi in vsodbudi cenjena publika še za druga velika in svetovno znana dela, si samo želimo, da z največjim obiskom počasti našo prireditve.

Občni zbor »Društva za zgradbo porodišnice«

Minulo soboto se je vršil v mestni svetovalnici občni zbor »Društva za zgradbo porodišnice«. Delovanje v društvu je skoraj dve leti počivalo in društvo je imelo v tej dobi le tri seje. Ob

17.30 uri je predsednik, bivši župan mariborski g. Grčar otvoril občni zbor in konstatiral, da je udeležba jako slaba (5 oseb), vendar pa to prisotnih ne sme motiti. Škoda bi bilo da bi tolikoristna akcija zaspala. Spomnil se je tudi pokojnega dr. Franje Rosine, ki je z velikim veseljem deloval za ureditve društvenega namena.

Nato je tajnik g. dr. Toplak prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je prepustil posle sedanjemu odboru. G. Grčar je pripomnil, da bo delo mnogo lažje, ko se uvede samouprava. Načrti so popolnoma dovršeni in odgovarjajo najmodernejšim zdravstvenim predpisom. (Razstavljene so na higijenski razstavi). V porodnišnici bi bilo 120 postelj in bi stala 8 milijonov Din. Zgraditev bi bila brez državne subvencije nemogoča. Da pa bi se doseglo, da bi država in druge korporacije prispevale za dovršitev tako važne, potrebne in splošnokorisne institucije, je potrebno društvo, ki bo dajalo takim akcijam impuls. Vsled tega predlaga g. predsednik, da se društvo zopet oživi.

Tajnik g. dr. Toplak je omenil, da je naprosil g. Setwegel delegata naše finančne delegacije, da naj skuša zainteresirati »Rockefellerjev fond« za to akcijo, ki nam bo, če prispevajo Amerikanci, nekaj v dolarjih, znatno olajšala delo.

Blagajnik g. prof. Zimmerman je poročal o prometu v preteklem letu in konstatiral, da razpolaga društvo z 18.548 Din gotovine. Nato je odbor sprejel nekaj izprememb pravil, nakar je sledila volitev odbora. Izvoljeni so bili: predsednik g. Viktor Grčar; podpredsednica g. Marija Majstrovica; tajnik g. dr. Fran Toplak; blagajnik g. prof. Josip Zimmerman; gg. dr. Ljudevit Novak in dr. Ant. Mulej odbornika, preglednika računov g. dr. Jakob Toplak, in g. dr. Fran Jančovič; namestnika za Milica Grčarjeva in g. dr. Karel Škapin. V razsodišču pa so bili voljeni: gg. dr. Podlesnik, doc. dr. Matko in dr. Ivavie.

Predsednik g. Grčar je zaključil občni zbor ob 18.45 uri.

Za preureditev našega parka

Te dni se vidi v Mariboru eden najznamenitejših strokovnjakov v vrtnarski stroki g. arhitekt Albert Esch, ki je dobil prvo nagrado v mednarodnem razpisu načrtov za ureditev parka Topčičev v Beogradu in takisto prvo nagrado za ureditev osižeškega parka G. arh. Esch je umetnik v svoji stroki, kakršnih mi seveda nimamo in ki nam lahko stori dragocene usluge. Kakor izvemo, ga je povabilo k sodelovanju tukajšnje podjetje »Vrta« Džamonja i drugovi, ki mu je železniško ministrstvo poverilo okrasitev vseh kolodvorov na progi Beograd — Djevdjelija. Ker ima mariborsko podjetje »Vrta« vse polno načrtov o reorganizaciji in napredku našega vrtnarstva, sadjarstva in zlasti cvetličarstva, je bila zanj dragocena pridobitev, da se je odlični strokovnjak odzval vabilu in sprejel sodelovanje. Naj omenimo, da se je konkurza za ureditev Topčičerja udeležilo 130 tekmecev iz Avstrije, Nemčije, Švice, Francije, Italije, Češkoslovaške in Švedske ter domačinov; zmagal pa je g. Esch kot vrtnarski arhitekt z umetniško-vstvarjajočo silo!

Ker se je že ponovno povdarjala i v javnosti i v nekaterih društvih ter v občinskem svetu potreba, da bi se naš park preuredil in moderniziral, je naš poročevalec z ljubeznivim posredovanjem g. Džamonje zaprosil g. arhitekta Escha, da mu pove svoje strokovno mnenje. G. arh. Esch se je prijazno odzval in je krenil z njim v park.

»Predvsem — je povdaril odlični strokovnjak — je opaziti v mariborskem

parku angleški sistem; vsako drevo raste prosto in posledica je, da se drevesa ne morejo tako razrezati, kot bi bilo treba, ker mnogokje stoje drugo drugemu na poti. Tako imate več dragocenih dreves, ki pa zanje ni poskrbljeno, da bi prišla do polne veljave. Ta drevesa bi bilo treba izolirati. Zato je potrebno razredčiti parka. S tem bi se sicer odstranilo marsikatero senčno mesto, pridobila pa bi se solčna mesta in teh je prebivalstvu zatohtih mestnih zidanih največ treba. Več estetičnih ugodij in več svetlobe — to bi bilo poglavito načelo pri preureditvi mariborskega parka.

Dalje bi bilo treba gojiti več stalnih evetlice, ki cveto vsako leto, ker se zdi, da je mariborski park baš v tem oziru premalo pester. Oko, ki je naveličano barv vsakdanjih predmetov, ki jih ima pred sabo, išče v parku pestrosti, barvnosti, pisarnosti. Dosedanjemu evetličnemu sistemu v parku je treba nujnih korektur.

Sam park je razmeroma velik, ni pa v njem prave simetrije, zato tudi obiskovalce nima pravega vtisa o njegovi velikosti. Steze teko in se izprepletajo nemirno semintja; radi tega je splošen vtis bolj vznemirljiv ko pomirljiv. Treba bi bilo park presekati z lepo povprečno (horizontalno) cesto, ki bi dajala šetalcu vtis miru in ki bi tudi znatno povečala čut prostornosti parka.

Vendar pa v pedicobnosti ni mogoče iti, ker je to stvar načelnega načrta, ki sam zanj mestni občini vedno na razpolago. Sigurno je pa to: Mariborski park je po legi in obsegu lako lep, da je škoda, če bi ostal v zanemarjenem stanju in ako ne bi izkoristili vseh možnosti. Takšen, kakršen je zdaj, pa je še daleč od idealnega vzora in je naloga merodajnih činiteljcev, da ga približajo temu.

Upamo, da bomo imeli priliko spregovoriti o tem še ob drugi priliki in sicer na podlagi nadaljnjih strokovnjaških izjav g. arh. Escha.

m Ljudska univerza. Nocoj predava profesor ljubljanskega vsučilišča g. dr. Lj. Hauptmann o prečevolucijski Franciji. Opozarjamo na to predavanje odličnega našega znanstvenika!

m Radi našega stališča glede požarne brambe nas napada »Cillier Zeitung« in pravi, da smo mi za »ganzliche Anschaltung der deutschen Sprache auf den Veranstaltungen der Feuerwehr«. Tega mi nismo nikoli trdili in povemo čisto odkrito, da tega niti ne zahtevamo. Na Silvestrovi prireditvi ni nihče grajal nemških točk poleg slovenskih in vsa sedanja afera je nastala radi tega, ker so se povabili k izvrševanju čisto nemškega programa umetniki iz Gradaca. »Cillier Zeitung« naj ne pozabi, da smo Slovenci priredili z avstrijskimi umetniki (Michlov kvartet itd.) že več koncertov in jih še bomo, ali ne moremo dopustiti, da bi se nas na humanitarnih nemških prireditvah preziralo. Neprimerno sestavljeni program je postal bojna zadeva; kjer ni takta in diplomacije, je vedno tako. Slovenci pa povemo, da »Tabor« ni napadal Gasilnega društva, marveč je nekaj dni pred izbruhom neprijetne afere v poročilu o obnem zboru požarne brambe pohvalil njeno delovanje in agilitnost g. Vollerja. Ko pa se je pojavil odpor proti programu »kabarinetnega večera«, smo grajali in kritizirali samo to, ne pa celotnega delovanja društva, ki mu priznavamo agilitnost in zaslugę. »Slovenec« naj ne kuje po nepotrebnem kapitala iz tega. Nam je rekel odločen Nemec: »Tudi če so se klerikalci zdaj potegnili za nos, naj nikar ne mislijo, da jih bomo Nemci volili!«

m Mariborska poročila bo pričela pomladansko zasedanje dne 1. marca. Obpravnavali se bodo sledeči slučaj: 1. marca Janez Somer (požig), Franciška Bilce (detomor); 2. marca Janos Lujnar (goljufija), Frane Bauman (goljufija); 3. marca Ferdinand Flegel-müller (goljufija).

m Otvoritev higijske razstave. Včeraj dopoldan ob 11. uri se je izvršila svečana otvoritev higijske razstave v kazinski dvorani. Otvoritvi so prisostvovali: veliki župan, g. dr. Pirkmajer, župan, dr. Leskovar, general g. Kostić, podžupan, g. dr. Lipold, minister n. r. dr. Kukovec, prosvetni inšpektor dr. Poljanec, kakor tudi številni zastopniki raznih organizacij in šolskih oblasti. V imenu Ljudske univerze je govoril ing. g. Kukovec, nakar je zastopnik ministra za narodno zdravje g. dr. Pirč z lepim nagovorom otvoril razstavo nakar se je izvršil skupni ogled nastavljenih predmetov. Razstava je otvorjena vsak dan od 9.—12. in od 14.—16. ure. Vstopnina znaša 2 Din, za dijake samo 1 Din, tako da je posej te jako poučen in vzorno prirejene razstave vsakomur mogoč. Posečajte jo prav pridno! (O smis razstavi homo obelodanili še obkrajšo poročilo)

m Rekord v razprodaji vstopnic je dosegla lani Glasbena Matica za svoj koncert »Mrtvaški ženina«, ker je takrat razprodala celo Götzovo dvorano v pol dneva. Mnogo večje zanimanje, kot za lanski koncert »Mrtvaškega ženina«, pa vlada za letošnji koncert, ki bo v sredo dne 3. marca in na katerem se bo izvajalo v primeri z »Mrtvaškim ženinom« neprimerno večje in znamenitejše delo od Haydna: »Letni časi«. V tem nastopijo poleg celotnega pevskega zbora in orkestra naši najodličnejši solisti iz Ljubljane in Zagreba. Nikakega dvoma ni, da vstopnice, ki pridejo v predprodajo v torek popoldne, ne bodo že kar prvi dan zmanjkale, tem bolj, ker je mnogo sedežev že v naprej rezerviranih. — Kdor hoče to veličastno delo slišati, naj se podviza; V nedeljo dne 7. marca se bo vršil koncert v Celju.

m Vstopnice za »Letne čase«. Ker je povprašanje po vstopnicah za koncert Glasbene Matice (Haydn: »Letni časi«), ki bodo neprekinjeno dne 3. marca t. l. zelo veliko ter dobiva Matica od vseh strani prošnje za rezerviranje mest, in da se da vsakomur prilika, da si vstopnico pravočasno nabavi, prične predprodaja vstopnic v trgovinah gg. Zlate Brišnik in Jos. Höfer v torek, dne 23. t. m. popoldne. Proskrbite se pravočasno!

m Poesrečen samomor. Včeraj okrog 3. ure popoldan se je na Glavnem koldvoru hotela zastrupiti kuharica S. Angela iz Ljubljane. Izpila je precejšnjo količino lizola, kar ji je povzročilo hude bolečine v želodcu. Vrgla se je na tla in premetavala. Zbralo se je mnogo radovednih opazovalcev, ki ji niso znali pomagati. Trikrat so telefonirali po rešilni avto, a ni ga bilo od nikoder. Šele nato so jo v brezupnem stanju odpeljali s privatnim avtom v bolnico, kjer bo — kakor smo izvedeli — kmalu okrevala. Vzrok samomora je neznan, ker jo do sedaj niso mogli zaslišati.

m Občni zbor »Društva bančnih uradnikov«. V soboto 20. t. m. se je vršil pri Plečniku dobro obiskan občni zbor »Društva bančnih uradnikov«. Za predsednika je bil soglasno izvoljen gosp. Franjo Skaza. Nadalje so bili izvoljeni sledeči člani v odbor: g. Senica tajnik; g. Petan blagajnik in gg. Godnik, Maležič, Germ, Klavžar, Jurko in Blaha, kot odborniki oziroma zastopniki posameznih mariborskih denarnih zavodov.

m Zahvala. Prejeli smo: Gospod K. Vargazon, lastnik premogovnika Peklenica (zastopnik g. Darko Gustin, Cankarjeva ul.) nam je poklonil povodom otroške kostumne prireditve v prid otroški bolnici 5000 kg premoga. Prisrčno se zahvaljujemo in našo narodno tvrdko, ki nas je tako lepo podprla, prav toplo priporočamo. Marib. sl. žensko dr.

m Kmetijska podružnica za Maribor in okoliš svojim udom; Na vinski sejem, ki se bo vršil pri Sv. Ilju v Slov. gor. dne 22. in 23. marca, se morejo poslati le ona vina, ki so zrastle na ozemlju domače kmetijske podružnice; ni pa potrebno, da ima razstavljalec razstavljeno vrsto tudi na prodaji; v tem slučaju opozarja zainteresata za drugo leto na svoje blago. Najpreje popusti prijavo, ki mora vsebovati: 1. Ime pridelovalca, 2. bivališče, 3. vrh, na katerem je vino vzrastlo, 4. vrsto vina (n. pr. beli burgundec, drobni rizling, mošlavina, mešanec), 5. množina, ki je na prodaj, ozir. da ni na prodaj, 6. ceno. Vsakdo lahko razstavi toliko vrst, kolikor jih hoče. Ako ima kdo iste vrste, n. pr. mešanca, več kvalitete, naj tudi teke označi in sicer s črkami a, b, c tako, da pomeni a najboljšo; b manj dobro in c najslabšo kvaliteto. Prijave je poslati na dopisnici ali po pismu načelniku podružnice (Gabriel Majcen, prof. v p., Maribor) najkasneje do 3. marca. Po prijavi je treba vposlati vzorce in sicer za vsako vrsto dve buteljki barvanega stekla, ki jmeljata po tri četr litra; za belo vino sta buteljki naj stožčasta; za rdeče in črno vino pa valjaste oblike. Zamaški morajo biti iz plativine in novi. Steklenice naj se denejo v slamnate stročnice, in vsaki ali če sta dve z isto vrsto vina zvezani in vkup zaviti, vsaj eni izmed njiju naj se trdno priveže tablica iz lepence ali trdega papirja z opisom, ki se mora natančno vjemati v opisom na prijavi. Ti vzorci naj se oddajajo v trgovini Klanjšek in Penič, Vetrinjska ul. 9 (kjer ima podružnica skladišče) najkasneje do 14. marca; razven tega je za vsako vrsto vina izročiti 5 Din razstavnine. Na pozneje doposlano prijave in vzorce se ne bo več oziralo. Rozivamo svoje ude, da se tega vinskoga sejma, za katerega je že zdaj na Kranjskem in v Nemški Avstriji zanimanje veliko, z množimi vzorci, pa tudi osebno mnogobrojno udeležje. — Načelstvo.

m Trdosrčna mati. Marija Č. je včeraj primela 7 dni starega otroka na neko stanovanje, ga položila na postelj in izginila neznanu kam. Zapuščeno nezakonsko dete je voljna rediti neka stran,

ka v Dankovi ulici, ki je otročička že vzela v svojo oskrbo.

m Mestno kopališče bo radi snaženja parnega kotla zaprto do petka dne 26. tm.

m Ne zapažite vsakomur. Karel K. se je seznanil na Glavnem trgu z nekim mladeničem, ki mu je predložil v neki gostilni, da bi šla malo po mestu, stvari pa bi pustila pri nekem znanem mizarju. Karlu je prijateljski nasvet ugajal in sta krenila po ulicah, dokler ni prijazni tovariš pustil Karla samega. Ko je le-ta stopil k mizarju po svoje stvari, je izvedel, da jih je njegov znanec malo pred njim odnesel. Razočarani, prezapljivi Karol je bil oškodovan za okroglo 600 Din.

m S sejmišča. Na svnjški sejem dne 19. t. m. se je pripeljalo 118 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari 225—250 Din, 3—4 mesece stari 350—380, 5—7 mesecev stari 400—480, 8—10 mesecev stari 550—600, 1 leto stari 1500—1700, 1 kg žive teže 10,50—13,50, 1 kg mrtve teže 15—17. Prodalo se je 82 komadov.

m V vednost železniškim upokojemcem in vdovam. Prejeli smo: Podružnica društva železniških upokojemcev v Mariboru obvešča tem potom svoje člane, da se bo vršil v nedeljo 7. marca t. l. v Kazinski dvorani I. nadstropje shod železniških upokojemcev in upokojenk. Začetek točno ob 14. uri popoldan. Na shod se vsi člani vljudno vabijo in prosijo, da pridejo točno ob določenih uri. Odbor.

Kavarna »Evropa«. Od danes naprej svira naš domači Trio Bernkopf dnevno od 20.30 do 2.30 ure. Cene navadne, nič pobiranja.

Narodno gledališče

REPERTOAR.
Ponedeljek, 22. febr. Zaprto.
Torek, 23. febr. Zaprto.
Sreda, 24. febr. ob 20. uri »Grofica Marica« Izv. Premijera.
Četrtek, 5. febr. ob 20. uri »Hlapec Jernej in njegova pravica« ab. B (kuponi)
Kalmanova opereta »Grofica Marica« na mariborskem odru. V sredo, dne 24. febr. ob 20. vprizori mariborsko gledališče enega največjih sodobnih operetnih »slagerjev« »Grofica Marica«. Za popularnost in neverjetno privlačnost te opere te jamči dejstvo, da še ni bilo opere-

Sport

Občni zbor I. SSK Maribora

Včeraj se je vršil v gostilni Pečnik na Rotovškem trgu jako dobro obiskan občni zbor ISSK Maribora. V posebno pohvalnem številu se je zbora udeležil klubov naraščaj.

Točno ob 10. uri dopoldan je predsednik g. Toman otvoril občni zbor.

Uvodoma je pozdravil delegata LNP g. Kostla, delegata MO g. Radoliča in predsednika SPD podružnice g. dr. Senjorja, ki je volanil članstvo SPD v SK Maribor. Nato je prešel na delovanje odbora in posameznih sekcij v preteklem letu, ki je bilo z malimi izjemami jako uspešno. Klub si je uredil nogometno igrišče, deloma pa tudi lahkoatletške in hazenske prostore, za kar je investiral 70.000 Din, kljub temu, da je bil ves material podarjen. Najmanj uspeha je imela lahkoatletska sekcija, zimski sport se polagoma razvija, a sportna vzgaja v nogometni panogi je bila kljub veliki agilitnosti posameznih članov in celokupnih moštev pogrešana. Glavna napaka tiči v domišljavosti, egoizmu in nediscipliniranosti članstva.

Slediti bi moralo tajnikovo poročilo, ki pa je vsled nenadne bolezni g. Berganta žalibog izostalo.

Blagajnik g. Vodeb je podal v detajlih stanje klubove blagajne. Promet v preteklem letu je znašal nad 375.000 Din. Vendar ima društvo kljub precejšnjim dohodkom okrog 50.000 Din dolga.

Poročilo hazena sekcije je mesto go dr. Ravnikove prečital g. Voglar. Rokometna sekcija, katere ustanovitelj je bil g. Šepec, je imela pod vodstvom g. dr. Ravnikove 66 vaj. Članice so pri lahkoatletskem mitingu dosegle tudi nekaj rekordov lokalnega značaja. Iz poročila je bilo jasno razvidno delovanje te najmlajše sekcije, ki je bila klubu ponos in ki je na vseh tekmah častno nastopala za klubove barve.

G. Šepec je podal izčrpno poročilo o delovanju in uspehu tenis sekcije, v kateri sta se posebno odlikovala gđ. Graseljeva in g. Bergant, ki je dosegel tretje mesto nacionalnega juniorstva prvenstva za Jugoslavijo.

Za zimsko sportno sekcijo je poročal g. Golubovič. Omenjal je, da je sekcija šele v povojih in da je pričakovati šele v prihajajočem letu primerne razmah.

te, ki bi jo kakor »Grofica Marica« v enem in istem gledališču vprizorili preko sedemstokrat pri vedno polni hiši. Ta redki jubilej more doživeti le delo, ki — v tem slučaju kot opereta — vsestransko zadovoljuje. — Tudi na našem odru obeta biti »Grofica Marica« nadvse privlačen operetni komad, kajti uprava se ni usrašila gmotnih troškov (novi razkošni moderni in nacionalni kostumi, nove dekoracije), tako da bo »Marica« zanimiva tudi s te strani. Posebno bo zanimala tudi koreografija, v tej opereti bomo namreč prvič videli na našem odru čisto moderne plesne. — Režira operetni režiser Kurt Bachmann kot gost, dirigira g. L. Hercog. — Naslovna vloga je v rokah gđ. Imbejeve, njen partner bo g. Bratuš. Dalje bodo nastopili še v večjih vlogah gđ. Kovačičev in gg. Harastovič, Urvalek itd.

Stambulska roža. Gostovanje g. Janka K. zadnji letošnji predstavi te opere je povabila gledališka uprava g. Janka, člana ljubljanske opere, ki je za pel lani vlogo Ahmed-bega. Poznamo ga kot ambicioznega pevca in igralca, ki je v dobi svojega ljubljanskega angažmana že vidno napredoval in to osobito v pevskem oziru. Da je pri naši publikii še v dobrem spominu, je dokazal prisrčen vzprejem in topel aplavz. Obisk je bil prav dober in tudi potek predstave je bi prav zadovoljiv. Grajati pa je razvado šepetajuja med muzikalno predigro ki se hoče nekako vtihotapiti pri nedelj-ski publikii. H. D.

Sokolstvo

o Zrebanje saveznih srečk bo neprekinjeno dne 1. marca 1926. Bratje, sestre, somišljeniki, kupujte! Dobitki po 50, 25, 10, 5 tisoč Din itd. v gotovini. Srečke razprodajajo: Podružnica »Jutra«, Mestna hranilnica, Posojilnica Nar. dom, blagajne ljubljanske kreditne banke, Trgovske banke, Slovenske banke, trgovina Weixl, trafikla Goleš, ss. Nabergojeva, Pavlinova, Pertotova, ter br. Naglič, Haller, Stla, Dr. Mihalič, Vidmar in v društveni pisarni ob uradnih urah vsako sredo od 18.—19. ure, ob nedeljah od 10. do 11. ure. Cena srečke 10 Din.

o Vsem darovalcem in sodelujočemu članstvu pri maskeradi dne 13. t. m. iskrena hvala. — Odbor.

zbor s pozivom, da naj vse članstvo, kakor tudi izvoljeni funkcionarji, z verno posvetitjo svoje moči napredku sporta.

Otvoritev nogometne sezone v Mariboru

Včeraj se je s tekmo med SK Svoboda in SK Merkurjem otvorila letošnja nogometna in športna sezona v Mariboru. Prijetno, ne mrzlo vreme je jako razpoložljivo uplivalo na igralce, ki kljub temu ugodju niso v ničemer zadovoljili. Tekma za pokal LNP bi morala biti igrana z drugačnim elanom in z večjo požrtvovalnostjo. Rezultat:

SK Svoboda:SK Merkur
4:3 (4:2)

je presenetil. Podleglo je gibkejše in tehnično boljše moštvo požrtvovalnosti šibkejše »Svobode«. Igra je bila večinoma nezanimiva, kajti žoga se je podajala nesmiselno. »Merkur« si je posebno v drugem polčasu prizadeval izenačiti, a je pred golom vedno odpovedal. Skušal je s prodori posameznikov, s kombinacijo, toda ni mu uspelo. Edino priliko, ki bi se mu bila nudila, je sodnik gospod Frankl, ki je sodil dokaj korektno izpregledal — hands svobodnega srednjega krilca v kazenskem prostoru.

Z ozirom na neopravičen poraz je izpadel Merkur iz konkurence v pokalnih tekmah.

Tekmi omenjenih klubov je sledila izbirna tekma A in B teama

4:3 (2:2)

A team so tvorili do sedaj večinoma igralci »Rapida«, dočim so bili od »Maribora« le trije (Vodeb, Geuer, Hreščak) v moštvo B team pa so tvorili po večini igralci »Maribora«. A skupina je predvedla jako lepo kombinacijsko igro. Posebno se je odlikoval center Vodeb, ki je zabil tri gole, dočim je Hreščak tokrat odpovedal. Jako dobra je bila vrsta krilcev, a branilca nista zadovoljila. Vratar je bil jako dober. B skupina je bila sila požrtvovalna in je vsakokrat izenačila rezultat, le poslednjikrat se ji ni posrečilo. Tako je A team izšel iz boja kot zmagovalac in bo na medmestnih tekmah, ki se bodo odigrale v Mariboru, zastopal naše mesto.

LJUBLJANA

SK Ilirija : SK Primorje 3:3.
Pokalna tekma med Primorjem in Ilirijo je ostala tokrat neodločena in se bo morala ponoviti.

BEOGRAD

Jugoslavija:Hašk 2:3.

ZAGREB

Gloria (Reka : Gradjanski 1:3.

PRAGA

Sparta:Slavija 3:2.

Kino

»APOLO KINO«

Danes, dne 22. t. m. zadnjikrat »Moč in lepota«. Pripominjamo, da so včeraj po Mariboru krožile vesti, da je kino Apolo razprodan za vse predstave in je nebroj ljudi po teh vesteh bilo odvrgnih od obiska. V resnici je bila zasedena predstava šibko nad polovico, dv predstave pap od polovico. Za bodočo prosimo, da se cenjena publika posluša telefona 121 (Kino Apolo), kjer bo zvedel resnico.

»GRAJSKI KINO«

predvaja v nedeljo, ponedeljek, torek v sredo sijajno švedsko komedijo »Kraljica lutke«. Glavni vlogi: Marija Jacobini in Harry Liedtke.
Komedijska nas seznanja z življenjsko zgodbo tovarnarjeve hčere Jeanette, ki jo izprosi neki hohštapljer, nastopajoč kot prof Duplessis. Ko bi bilo treba kretniti na ženitovanjsko potovanje je izginil lažnjivi prof Tedaj pa pride pravi prof Duplessis in se zaljubi v Jeanetto. Treba je aranžirati vzrok za ločitev zakonca. Komedijska se razpleta živahno v tej smeri naprej in ima vesel in sreden konec.

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50.—

Najnovejše vesti

TEŽKA PONEVERBA NA POŠTNEM URADU V LITJI.

140.000 dinarjev primanjkljaja.

LJUBLJANA, 23. februarja. Revizija, ki jo je izvršilo ljubljansko poštno ravnateljstvo pri litjskem poštnem uradu, je razkrila veliko poneverbo. Poštna uradnica Zora Borštnar je osumljena, da je obdržala za se nad 140.000 dinarjev denarnih pošiljatev. Tudi drugo uradništvo litjskega poštnege urada je zapleteno v afero. Uvedena je stroga preiskava.

VOLITVE V LJUBLJANSKO TRGOVSKO ZBORNICO.

BEOGRAD, 23. febr. Kakor se doznava, bo trgovinski minister predložil v bodočih dneh ministrskemu svetu nov volilni ukaz za volitve v ljubljansko trgovsko in obrtno zbornico.

Društvene vesti

m Ljudska knjižnica v Narodnem domu izposojuje knjige vsakomur ob četrtkih in sobotah zvečer ter v nedeljo dopoldne. Na razpolago je okrog 10.000 knjig, zlasti je krasna izbira modernih svetovnih romanov evropske literature.

m Stavbena zadruga drž. nameščenecv »Svoj dom« v Mariboru ima svoj redni občni zbor v torek, 23. t. m. ob 9. uri v klubovi sobi Narodnega doma. Dnevni red je razun spremembe pravil običajen.

m Rezervnim oficirjem — članom Ofic. doma! Te dni se začne pobirati članarina za Ofic. dom za l. 1926., ki znaša za rez. oficirje brez različne šina pavšalno 60 Din letno (oz. 80 Din polletno). Prosim, da tovariši — stalni nameščeneci vpoštevajo ta izdatek (bodisi celoten ali vsaj polletni!) v svojem proračunu za mesec marc. — Predsednik Pododbora Udr. rez. ofic.

m Občni zbor društva državnih nameščenecv in vpokojencev v Mariboru se vrši dne 24. t. m. ob 19. (7.) uri v dvorani gostilne Pečnik na Rotovškem trgu. — Vhod iz Lekarniške ulice 6. Istočasno se vrši tudi občni zbor »Samopomoči«.

Kultura in umetnost

× Slovenska mladinska literatura v češkem prevodu. V zbirki »Umolečke snahy«, ki jo izdaja znani praški založnik B. Kočí, je izšla knjižica: »Dve slovinske detske hry«, obsevaljoča prevod igre o veseli vlogi od »Franca Milčinskoga« in igre »Mladina« od Josipa Ribičiča. Obe igri je preložil g. Otto F. Babler, ki je že znan po svojih prevodih iz slovenske mladinske poezije. Prevod se bere jako gladko. Na koncu je dodal tudi prevod znanega Prešernovega sonata »Memento mori.« Navajamo kot primer Bablerjevega spretnega prevajanja zadnji del znamenitega sonata: O pomniž, kdo se oddal slastem sveta, kdo od veseli do veseli létá, že smrt se bliži každým svitem zory. Snad ten, kdo nym štíasten zpíva sobě, v rubáší dnes už, ve večerní době nam mlčky vzpomene: Memento mori!

ARGUS je naš najboljši domaći, storadni zavod...
ARGUS je naš najboljši domaći, storadni zavod...
ARGUS je naš najboljši domaći, storadni zavod...

Zdravstvo

Doc. dr. Ivan Matko.
Pomen zraka, vode in svetlobe za človeški organizem*
(Konec).

Mrzla voda povzroča tudi spanec, ker odvaja kri v one dele telesa, katere dražimo z mrzlo kopeljo. Dovolj je znano, da se pospeši spanec s kopianjem nog do kolen v hladni ali mrzli vodi. Letotako učinkuje tudi hladna sedežna kopelj.

* Stvarni prispevek za razumevanje telesno-kulturnega filma »Moč in lepota« v takajšnjem kinu »Apolo«.

seveda trajajoča le par minut. Sem in tja pomaga tudi globoko vdihanje svežega zraka pri odprtem oknu, da se obudi spanec. Zdravju prikladni so tudi mrzi obkladki, ki prihajajo pred vsem v bolnem stanju v poštev.

Slednjič nam je voda neobhodno potrebna tudi za odstranitev raznovrstnih odpadkov. V Nemčiji se računa v ta namen 50 do 150 litrov vode na osebo in na dan. Od tega se odštejejo le 3 ali 4 litre za pripravo jedil. Odstranjevanje odpadkov je jako važen činitelj za ohranitev človeškega zdravja. Odpadki vsebujejo razne umazanine z naše obleke in s perila, nadalje zemeljske tanke s črevljev, zelenjave itd. Poleg tega imamo še razne živalske in rastlinske odpadke. Vsi ti raznovrstni odpadki so navadno nevarni našemu zdravju, zlasti ako zapadejo gnilobi in vsebujejo pljuške in druge opasne izločbe bolnikov. Za odstranitev odpadkov nam služijo delovna greznice, deloma pa voda. Z vodo čistimo ulice in stanovanja, peremo perilo in svažimo razne predmete, katerih se poslužujemo v vsakdanjem življenju.

V Mariboru je čiščenje ulic v zadnjem letu znatno napredovalo in se znatno približalo modernim higijenskim zahtevam. Vendar pa manjka našemu mestu še prepotreben, neposredno od občine organiziran odvoz odpadkov, ki bi bil v skladu z modernimi načeli higijene za večja mesta. Skrajni čas je, da se naš občinski svet začne baviti tudi s tem perečim vprašanjem in organizira smoterno zbiranje smeti ter odpadkov po hišah h kratu pa uravna njih higijenični odvoz na določen kraj. Danes vlada v našem Mariboru pravzata anarhija na tem polju in jaz mislim, da imam dovolj prijateljev, katerim dela mesečni odvoz smeti iz hišne greznice ravno toliko preglavje kakor meni, ko mnogokrat tudi za drag denar ne dobim potrebne sile, ki bi odvedla to neprijetno in neestetično nepotrebo iz hiše. Le včasih se oglasi kak reven in zapit možakar, ki pa zanese po opravljenem delu ali celo med njim zasluzene »kovače« takoj v gostilno. Ako bi to delo vzelo mesto v lastno režijo, bi se stem pomagalo revežem do rednega zaslužka, prebivalstvu pa bi bilo prihranjeno podpiranje poštopačev—specialistov na škodo res potrebnih siromakov. Množina odpadkov je v raznih me-

stih različna. V Berlinu znaša 0,41, v Londonu 0,75, v Parizu 0,35 m³ na osebo in leto. Za naše razmere nimamo podatkov.

Odpadki navadno ne prihajajo v poštev za običajno pognojevanje polja, ker vsebujejo preveč manj vrednih in neraztopljivih snovi. V nekaterih krajih jih vendar le uporabljajo za okrasbo mesta, kjer so tla kislina in se z odpadki, ki so po večini alkalijne narave, nevtralizira kislina tal. V drugih krajih služijo zopet izvrstno za planiranje jam, dolin in itd. Lipskem so bili najbolj praktični, kjer so uporabili odpadke za okrasbo mesta. Z njimi so namreč zgradili lične, do 20 m visoke hribočke. Tako so n. pr. za Scherbelberg, ki je na ta način nastal, uporabili skoro 120.000 m³ odpadkov in smeti. Na tako umetno ustvarjeni zemlji uspevajo izvrstno razne vrste zelenjave, žito in evetlice, dočim na njem usahnejo drevesa, vsled prevelike toplote v notranjosti nakopičenih odpadkov.

V splošno korist bi bilo torej, da bi se mariborski agilni občinski svet slednjič resno oprijel tudi perečega vprašanja higijenske regulacije odvoza smeti in odpadkov, ter bi ga rešil v občo blaginjo in dobrobit našega mesta!

Da se k sklepu zopet povrnem k glavni nameni te razprave! Iz navedene ga je razvidno, da so zgoraj ocenjeni trije činitelji: voda, zrak in svetloba neobhodno potrebni za ohranitev in uspeševanje človeškega organizma. Moje skromne vrstice naj služijo v obči opomin, kako potrebno je, da se vrne tudi v današnjem modernem ozračju zrasli človek nazaj k prirodi in začne upoštevati važnost in potrebo teh naravnih sredstev za ohranitev svojega dragocnega zdravja. Tak poziv je potreben, ker so zahteva damašnjega življenja težke in komplicirane. O tem boju pa mora uspešno podreti in uspeti samo kdor ima zdravo dušo, nevstrašlivo ter neomahljivo živce, je krepkih mišic in res tudi rdeče krvi! Po mojem mnenju je dolžnost tudi države same, sleherne občine, kakor tudi vse človeške družbe, da se poprimejo teh starih in priznanih načel higijene. Na ta način mora vsestransko prodrati stališče, da ni neoporečnega zdravja brez svetlobe, svežega zraka in zadostne vode!

Pozor!

Radi odpovedi lokala prodajam na drobno kavo, kakao, čaj, riž, rum, likerje, južno, sadje i. t. d. z 10% popustom. 362

P. Erzin
Maribor, Gosposka ul. 26

Lika Kavarne
Umetniški večer in elitni koncert

Sreda 24.
Petek 26.

KLUB-BAR
Najlepši spo ed sezone

Močen klebučarski vajenec
se sprejme Ivan Kvas, Maribor, Aleksandrova c. 31 359-1
Tako sprejem dva dimnikarska pomočnika, Silvester Smerdu, Postojna, Jul. Benedija. 860
Preizkuševalca za jaića večega v prevozanju bla a in preizkuševanju z lučja, le strokevnjaka, isčemo za takojšnji nastop. Ponudba na Klefi-oh, izvo: jajo, Ptuj. 388

Stavbišče ob državni cestli
10 minut od postaje, se proša. Naslov v upravi. 384
Malo posestvo, hiša, velika klet, 3/4 orla vinograd, amer. nasad, sadonosnik, njiva in travnik se proda. Leži v Vrbovdolu pol ure od Limbača. Naslov v upravi lista. 383
Splošna zamena stanovanj
je neopogibna, najemnik in is gospodarijem neopriustransko na razpolago stanovanjska borša »Maritan«. 385

LEIPZIGER MESSE

Lipski pomladni velesejem 1926. od 28. februarja do 6. marca tehnični velesejem do 10. marca

15.000 razstavljalcev in 200.000 kupcev iz celega sveta se snide na lipskem velesejmu, koji jim nudi popolni pregled kupčijskega položaja in omogoča skrajno ugodne trgovske zaključke

Pojasnila daje in prijave sprejema častni zastopnik **W. Strohbach, Maribor, Gosposka ul 19**

Zahtevajte zanimive velesejemske tiskovine od **MESSEAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN IN LEIPZIG**

Podpirajte Jugoslovensko Matico!